

FRERE, MES AMIS.

In één en dezelfde week van oktober 1949 verloor Oostende, zoals het in ouderwetse stijl heette, twee "luisterrijke" zonen...

De eerste was misschien minder gekend door het "volk", doch genoot des te meer, in alle kunstmiddens, een onbetwiste wereldfaam. We noemen met ingetogen eerbied: James Ensor, die ten andere met koninklijke praal ten grave gedragen werd...

En kijk eens: sommige naïeve mensen dachten heus dat de prinselijke begrafenis de tweede betrof. Want de andere "zoon" was een authentieke volkstype. Hij heette Charles D'Haene...

— Charles D'Haene?... Connais pas!..

Toe maar, beweer niet dat je "Frère" niet gekend hebt? Voyons: "Frère!.. Frère, mes amis?"...

Frère? Ja, natuurlijk, heb ik Frère gekend. Doch ik wist niet eens dat zijn ware naam "D'Haene" was...

Het was een feit dat weinige mensen het ventje onder zijn echte naam wisten thuis te wijzen. Te meer daar onze man een bescheiden tapperij hield in de Kristinastraat, met als uithangbord: Chez Frère...

We noemen hem dan ook maar liefst "Frère" of "Frère, mes amis..."

Waarom had Frère eigenlijk zijn populariteit te danken? Ja, je stelt daar een vraag waarop moeilijk te antwoor-

den valt. 't Is maar dat een echte volkstype gewoonlijk een groot aantal, een ingewikkeld kompleks eigenaardigheden bezit en velerlei verbluffende gewoonten in zich draagt. Zodat we eens te meer genoodzaakt zijn enkele van zijn meest zonderlinge gedragingen te belichten.

Om te beginnen was Frère noch groot, noch klein. Hij droeg nog steeds de zware snor uit de tijd van "la belle époque". Hij stak gewoonlijk, tenminste in de zomer, in een rijbroek en hanteerde graag de daarbij behorende karwats. Verder een enorm hoefijzer als dasspeld! Of hij misschien een paardenfokker of een ruiter was? Hoegenaamd niet. Hij was alleen een verwoed liefhebber van de paardenwedrennen. Trouwens zijn café werd tamelijk druk bezocht door bookmakers, jockeys, trainers en door "koersliefhebbers", tuk op een goede "tuyau"...

Wanneer het gebeurde dat Frère een goede slag thuisbracht, pardon, ik bedoel binnen sleepte, want hij bracht eigenlijk weinig of niets thuis, dan moest de gebeurtenis gevierd worden. Frère deed dan rekewijs al de cafeetjes — grote en kleine — aan uit de buurt en zelfs andere... om het feit te vieren. En dit "feit" was "feitelijk" zo zeldzaam niet als ge denkt... Dan kwam Frère laat, zeer laat in de nacht, of in de morgen, of helemaal niet naar huis. Frère noemde deze "tournees" zijn cliëntele bezoeken en de penning jeunen... Moeder de vrouw verstond zulks niet met hetzelfde oor... Echt verbluffend hoe de vrouwen daarop zulke enge gedachten op nahouden, meende Frère...

De wedrennen vulden aldus ruimschoots Frère's dagen van het zomerseizoen. Dit seizoen eindigde met de laatste wedren van de maand augustus. Dan hadden, weliswaar, nog een volle week drafwedrennen plaats. Helaas, deze wedstrijden kon Frère niet geregeld en stipt volgen. Tenminste de "zondagskoersen" niet.

Want, zie, van de eerste septemberzondag af ontpopte zich plots zonder merkbare overgang, bijna brutaal, een

andere Frère. Frère, de koning van de voetbalsupporters. Niet van alle voetbalclubs. Djeses, neen! Frère was alleen naar ziel en lichaam, naar hart en geest, in woord en in daad een "Végist". Dat wil zeggen een supporter van de voetbalvereniging "Het Vanneste's Genootschap".

U hebt allemaal reeds in prent of in woord, gezien of gehoord, tot welke overdreven tonelen sportaanhangers in het algemeen en voetbalsupporters in het bijzonder, aanleiding kunnen geven. Welnu, bij Frère grensde de supportershobby voor de voetbalkring "het Vanneste's Genootschap", beter gekend onder de naam "Végé", tot het hysterische, tot het morbide... De man, die nochtans de rijpe jaren van verstand ruimschoots bereikt had, betoonde zich uitbundig-extremistisch zowel in geval van geluk of onspoed van zijn kring. Op het veld jubelde of brulde zijn stem overdonderend het sporadisch geraas...

Het "Végé" hield er, op de dagen der kampwedstrijden, een kleine fanfare op na, die er het vuur in houden moest. Frère, die nochtans geen noot muziek kende zo groot als onze "Peperbusse", werd door iedereen als de leider van dit samenraapsel gelegenheidsmuzikanten beschouwd.

Vooraf na het spel, wanneer het geluk de roodgele kleuren van het "Végé" begunstigd had, was Frère niet in te tomen. Hij stapte aan het hoofd van de fanfare en liet zijn wandelstok draaien en gek warrelen als de meest bedreven tambour-majoor van het land. De fanfare deed alsdan alle lokalen der supporters en andere herbergen aan. Zodat ze dan ook de naam van "Pintemaziek" verwierf en rijkelijk verdiende...

Zelfs wanneer de kring verloor ging het "maziek" toch uit, kwestie van de onspoed of het verdriet weg te spoelen...

— Allee, mannen, riep Frère alsdan, geef toch maar van katoen! En het klonk uitgelaten:

Owee, owee, owee,
En 't Végé
goa ni om zèpe . . .

We kennen een kostbare schat anekdotes betreffende Frère. Edoch, we moeten ons voor het ogenblik beperken tot de huidige herinneringen.

We hebben eens gelezen, hoe een Engelse collegestudent, die gekluisterd lag op zijn ziekbed, met een zalige glimlach stierf toen hij vernam dat zijn club een moeilijke match gewonnen had. Welnu, hetzelfde is om zo te zeggen onze Frère overkomen.

Een langdurige en pijnlijke ziekte ondermijnde, in 1949, het vroeger eerder kloek gestel van Frère. Op een zekere zondag had er een beslissende ontmoeting plaats tussen het Vanneste's Genootschap te Lauwe met de lokale kring. En het Végé won schitterend, alhoewel enigszins onverhoopt. Toen men de tijding meldde aan Frère, glimlachte hij gelukkig.

Dezelfde dag ging Frère heen . . .